

Novine

S prilog G. Milač Simon, profesor
in List s Kalend. Srca Jezušovoga

Izhaja vsako nedelo.

CENA: na skupni naslov 25, na posameznoga pa 30 Din. V drugih evropskih državah 75 Din. V Ameriki, Avstraliji z Marijinom listom vred 4 dolare.

Cena oglasov: cm² 75 par, med tekstem 150 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popust od 5%—25%. Takso plača uprava, poštino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črensovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Leto 49.

Glasiló Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Pred občnim zborom Kmečke zveze v Maribori.

Kmetje, mali i vekši iz Slovenske Krajine mamó nekaj na srci, ka moramo občnomi zbori Kmečke zveze, ki se bo vršo 10. dec. v Maribori javno i odkrito povedati. Vekše rane med našim stališom nega, kak če se ne meri z ednakov merov vsakomi. I mi kmetje Slovenske Kmetje nosimo to globoko rano. Pokažemo jo občnomi zbori. Ne krvimo nikoga, što bi nam to rano vsekao, nego pokažemo jo kak globoka je i kak nas boli, ka bi občni zbor iskao i tudi najšeo vrasstvo na njo.

1. Vsi smo poledelci i plačujemo od zemle, ki nas hrani, dačo. Radi jo plačamo! A ta radost samo tak dugo trpi, dokeč ne ječimo pod njov. Mi v Slovenskoj Krajini v prevnogih slučajaj ječimo i jočemo pod njov, zato ka je dosta vekša kak prek Müre. Na bivšem Štajarskom v sosednih srezaj je menša kak pri nas. Naša zemla neje bolša kak zemla pri Ljutomeri ali Radgoni. Pa vendar kak velika razlika pri dači? Gledajmo številke, kak zgleda čisti katasterski dohodek v treh sosednih okrajaj.

V sobočkom i lendavskom okrajaj je čisti katasterski dohodek pri njivaj v drugom razredi, v drugoj kategoriji 100 Din. vekši, kak ljutomerskom i radgonskom okrajaj. Pri travnikaj je pa ešče vekša razlika. Pri travnikaj je že tristo dinarska razlika v prvom razredi v prvaj kategoriji. Če pa pogledamo gorice, tam pa celo zija razlika. Na priliko v dolnjelendavskom okrajaj se računa pri najbolših goricaj od plüga kat dohodek na 2400 Din. V Ljutomeri pa za najbolše gorice komaj 1500 Din. Razlika iznesi skoro jezero dinarov. Vsaki pa dobro zna, da se ljutomersko vino vno-go i vno-go dragše odava kak pa lendavsko. Naš goričanec tak ma dvoji zgübiček: ednoga pri zemli, drugoga pri povi. Zemlarina se name-tavle po kat. dohodki. Naš slab kmet more zato večkrat več plačati kak prek Müre dober kmet.

2. Mi mamó v Slovenskoj Krajini dvoje vrste agrarnih interesentov: domačine i priseljence. I edni i drugi

so siromaki. Ali ne meri se vsem ednako, bar dozdej se ne merilo. Zemle ne zgüblajo priseljenci, nego samo domačini. Kda se vrši kakša revizija, se domačemi človeki vzeme zemla, če je ne obdelava sam ali če žnje kaj dol oda, na to se pa ne gleda pri priseljenih. Pa eden i drugi siromak oda del pova samo zato, da si küpi gnoj ali da si küpi živinče ali da plača foringaša. I priseljenec i domačin sta siromaka, oba potrebujeta smilenosti. Jako boli ta rana. Je pa šče bole pekoča tudi. Ta se nam te seka v globočino srca, kda se ne vzeme zemla tistomi, ki jo magari po manjosti ne dela, če jo küpi, vzeme se pa tistoj siroti vsa zemla, ešče tista, štero je obdelavala, če en falat da z rende ali del pova doli oda, ar si nači ne more pomagati.

Po našoj kmetsoj pameti je to ne po zakoni zato, ka po zakoni so tisti tudi agrarni interesenti, ki zemlo küpijo. Tej jo ravnotak ne smejo dati z rende ali pa ne smejo žnje dol odavati, kak tisti ne, ki je ne küpo. Ti ki so jo küpili, je nemajo niti na sebe spelano. S takšim postopanjom se nas neposredno sili na odküp, kda te ešče neje obvezen, nego prostovoljen. Ne tožimo se na agrarno oblast, nego njoj to rano odkrivamo.

3. Če ne bi bilo bivšega mariborskoga oblastnoga odbora, bi leta i leta dugo samo črni oblaki plavali nad našov lepov, a siromaškov Gorčkov. Toča je predlani vse vničila. Kvara je napravila do 60 milijon dirrov. Parlament nam je zglasao dva milijona Din. podpore. I kak se je zgodilo kak ne, naš siromaški kraj ne je dobo te podpore, nego dobila jo je edna ves na bivšem Kranjskom: G. Jezersko, štera je pogorela. Dobili so tisti ponesrenčenci brezobrestno posojilo od Rdečega križa, petsto jezer podpore so si med sebov razdelili, za poldrugi milijon so si pa napravili vodovode i druge gospodarske naprave. Naš siromak je pa te spadno v roke gladi. Glad je potrkao vno-gim siromaškim hišam na dveri i če

ne bi bilo mariborskoga oblastnoga odbora, ki je z očinskov lübeznostjov priskočo gladnim na pomoč, bi smrt glada mela obilno žetev. Mi pogorelcom nesmo nevoščeni, naj majo podporo. Samo to nas je ranilo, ka mi v vekšoj nevoli ne smo mogli tisto dobiti, ka nam je parlament sam zglasao.

4. Lani smo javili na gospoda bana, da bi radi občuvali svojo višjo gimnazijo i jo imenuvali po Njeg. Vis. Kraljeviči Andreji za Andrejovo, ar se je kraljevič ravno te rodio, kda smo obhajali desetletnico svojega oslobodjenja. Pa mesto toga, ka bi naš zavod dobo to častno ime i se spopolno v višjo gimnazijo, se je skrčo na nižjo. Naši sezonski delavci so mogli višje razrede zdržavati te, gda so v Sloveniji vse gimnazije ostale pod državnov podporov. Nikoga ne potvarjamo, ka je kaj kriv pri tom, samo kažemo na svojo bolečino, ka ostala Slovenija niedne gimnazije neje zgübila, naša siromaška Slovenska krajina pa jedino višjo gimnazijo te, kda na bivšem Kranjskom spadne na 50.000 lüdi edna popolna gimnazija, pri nas pa niti na 100.000 prebivalcov ne.

5. Pred prevratom so bili na bivšem Štajarskom tak zvani „Štajercijanci“, ki so izdaval list pa se potom njega borili proti jugoslovenstvi. Kde so zdaj ti lüdje? So prek noči postali Jugoslovani!? Zakaj se ne guči od njih i zakaj se ne piše od njih? Mi pravimo, da je prav tak. Zakaj ne bi mogli postati dobri državlani, ki so bili prle drugoga mišljenja, kak smo zdaj v novoj državi vsi? Mi hvalimo i odobravamo, ka slovenska javnost verje v lojalnost tistih, ki so prle bili drugoga mišljenja i ka ne guči več od nemškutarov i Štajercijancov. Ali zakaj se pa ne meri naš narod z istov merov? Zakaj se iščejo pri nas Madjaroni, šterih ne i zakaj se izpodrivlejo naši iz služb zavolo te laži, te grobe laži? Ta rana nas nedopovedljivo peče.

6. Peče nas pa tudi ravnostak rana, ka je v nevarnosti obstoj naših slovenskih bratov v Jugoslaviji. V prvejšoj državi ne bi nas tak bolelo srce, kak nas v toj lastnoj jugoslovenskoj boli, ka okoli trijezero Slovincov v dobrovniškoj fari ešče dnesden nema niedne slovenske predge i niedne slovenske pesmi v dobrovniškoj farnoj cerkvi. Sam Dobrovnik ma do 60 agrarnih interesentov Slovincov, majo je Žitkovci, Radmožanci, ma je nad 240 hiš broječe popolnoma slovensko Kobilje okoli sto, pa za te i ostale slovenske naše državlane nega v farnoj cerkvi bože reči v maternom jeziki: Ne želemo ni piknjice pravic vzeti našim madjarskim državlanom ali jočemo, ka se v Jugoslaviji madjarizirajo naši slovenski rojaki. Nikoga ne krivimo, nego samo rane odkrivamo i je kažemo, da nas jako bolijo pa prosimo olje na nje.

7. Edno malo ranico naj ešče pokažemo. Jako mala je, a tudi jako občutliva. Vi dragi bratje slovenski tam prek Müre gučite svoj jezik kak ste se ga od nekđaj navadili od svojih dobrih starišov, v šoli se pa vadiš pismene slovenščine. Toisto delamo i mi. A vendar kakša razlika med vami i nami! Vam nikdar nišče v oči ne vrže, kak gučite, z nas se pa norca delajo. Vsi veliki narodi čuvajo kak vsega poštenja vredno svetinjo tisto orožje, štero njim je spravilo kakšo čast, zmago. Pri nas se pa večkrat zametavle tisto orožje, štero nam je največ spravilo, štero nam je spravilo združitev z brati, štero nam je spravilo sloboščino. Mala ranica, a jako občutliva.

Dragi bratje slovenski prek Müre, zakaj vam te rane odkrivamo? Iz lübezni. Radi vas mamó i zato vam zavüpamo. Z vüpanjom vam je pokažemo i vas prosimo, poglednite je i vlejte zdravilno olje v nje. To olje je razumevanje. Razmíte nas i vzdignite za nas glas povsod, da bomo z vami ednaki v bremenaj i v pomoči. To razumevanje bo splelo tak močno vez med nami to stran Müre i vami ono stran Müre, da ne bo nikdar sile, ki bi nas mogla kda razdvojiti, ar ne de se več gučalo ka tu so Prekmurci, tu Kranjci, tu Štajarci, Korošci ali Primorci, nego de se samo edno gučalo, kak bi se že davno moglo: **tu so samo Slovinci, samo Jugoslovani.** — Kmetje Slovenske Krajine.

(Članek sem prejeo s prošnjov, da ga pred občnim zborom K. z. na vsakši način objavim. Namen članka je, da opomni Kmečko zvezo na potrebe Slovenske krajine. Urednik.)

Zastopstvo Transoceanika, glavne italijanske linije je v D. Lendavi na glavnoj vulici. 12

Boj za posvečüvanje nedele.

Nedelo za nedelov je že skozi leta nedelska kronika ednako žalostna i ednako sramotna. Trbe samo preglednoti novine i njihova poročila od posvečenja nedele v Sloveniji. Redki lepi dogodki, ki pričajo od našega kulturnoga stremjenja skoro vtonijo v poročilaj od krvavih nedelskih dogodkov. Od vseh strani same vesti od pretefov i pobofov, od vseh strani prihajajo ednako žalostna poročila od junakov noža i izvršenih surovosti, kak da bi živeli v najbolje divjih časih. A poleg vsega toga pride v novine samo eden del od te nesrečne i žalostne nedelske kronike, tisti, ki je že ščista zreli za kazenski zakon. I kelko se zgodi šče drugih stvari, ki bi odkrile šče hüšo sliko od toga, kak se sveti pri nas nedela, den počitka i lepoga vživanja.

Nevredno slovenskoga imena je to onečaščenje nedele i v sramoto vsem nam. Ka pomagajo vsi trüdi naših kulturnih delavcov, da s svojim delom proslavijo našo kulturo, če pa vsako nedelo dokazüjejo pretepači i modrijašje na vno go bole žalosten način, da so ne v družbi kulture. Ka nam pomaga, če se pred svetom hvallimo z malim odstotkom analfabetov i z velikim razširjenjom slovenskoga čtenja, če pa vse to nema niti najmenše moči, da bi se zastavilo vsikdar močnejše razširjanje pretepaštva i nedostojnosti. Vsaka nedelska kronika bije po zobaj vsakoga, ki hvall našo kulturo, ar vsaka nedelska kronika znova dokažüje, da se je v nedostojnosti zgübila kultura.

Narodna sramota je že postala nedelska kronika pri nas i to tak žgoča i pekoča sramota, da moramo zgübiti vsako spoštüvanje do naroda, če te sramote kemprle ne odpravimo. Ne dnes poleg borbe za vsakdenešnji krüh niedne borbe, štera bi bila tak vtemeljena i tak potrebna, kak je borba proti surovosti i pretepaštvi. Ta borba je postanola že tak silna, da bi mogla biti že edna od tih prvih političnih pitanj. Na vsakši način pa je ta borba vno go bole važna, kak celi küp drugih pitanj, zavolo šterih se razburja dnes naša javnost.

Ne pa boj proti surovosti javna zadeva samo iz moralnih ozirov, nego tudi iz gospodarskih i materijalnih vzrokov.

Ne bomo gučali od toga, kak se s tem onečaščenjem zapravla vno go preveč penez, nego samo to pitanje bi postavili, kak naj se pri takšem posvečüvanji nedele naš narod reši iz gospodarske krize, ki je že nastopila i ki bo iz zvänešnjih vzrokov najhitrej šče narasla? Šče nekaj

časa takše onečaščenje nedele i potom bomo vidli, ka nemamo več moralne sile, da vzdržüjemo tekmovanje z drugimi narodi.

Boj proti surovosti i pretepanji ino za spodobno posvetitev nedele mora postati klic dneva! Na celoj vrsti se mora začniti te boj, v šolaj i v cerkvaj, v družtvih i v družbi samoj, da bode postao nemogočen tisti, ki misli, da je v surovosti izraz moči. I tudi tak na železnica i v avtomobilaj morajo spoznati razni preglasni lüdje, da jim je odklenkalo, ar so Slovinci kulturni lüdje, ki ne trpijo ne surovosti, šče menje pa pretepaštvo.

Naravnost ozdravljenje mora priti med narod, če naj dosegne, da bo nedelska kronika takša, ki ne dela narodi sramote. Teh dveh sramotnih pojavov mora biti konec i to za vsako ceno. (Iz Jugoslovana, 26. nov. 1930.)

Občni zbor Kmečke zveze.

Krajevne Kmečke zveze majo 7. (ali 8.) svoje občne zборе z dnevnim redom, kak smo ga objavili v žadnjoj številki. Kmečka zveza v Maribori pa ma občni zbor v sredo 10. decembra. Tudi te dnevni red smo že objavili. Vsaka krajevna Kmečka zveza pošle na te občni zbor svoje zastopnike (za vsakih 20 kotrig ednoga). Za vse, ki se občnoga zbora vdeležijo, je dopuščena v Maribor i nazaj polovična vožnja. Na občnom zbori morajo biti zastopane tudi Kmečke zveze v našoj krajini, zato naj vsaka pošle zastopnike. Kde Kmečke zveze še nega, se naj ustanovi 7. ali 8. dec. Zbere naj se par kmetovalcov, zvolijo si naj odbor. Imena i članarino naj taki pošlejo v Maribor. Letna članarina znaša za vsakoga samo 5 Din.

Grozen potres na Japonskom.

Preminoči teden je bio na Japonskom grozen potres, ki je napravilo velikansko škodo. Na podlagi poročil je 260 lüdi mrtvih, 350 ranjenih, 5650 hiš popolnoma porüšenih, 2350 pa deloma. Prebivalstvo je zavolo grozot zdvojeno.

Kmečko spravišče v Zagrebi.

Osmoga decembra bo v Zagrebi veliko kmečko spravišče. Iz vseh pokrajín Hrvaške se je priglasilo za spravišče prek 105 jezer kmetov.

Bencin eksploderao.

V vesi Guadelupe v Ameriki je v sredo v ednom cirkusi eksploderao bencin. Pri tom je bilo 13 lüdi bujtih. Pok je divje zveri tak prestrašo, da so vüvdrle iz kletk. Morali so jih postrelati.

Kalendar.

december (31 dni) 50. teden.

dnevi		Rim. kat.	Evang.
m.	tedna		
8	ponedeljek	Nevt. p. D. M.	Marija
9	tork	Leokadija	Joahim
10	sreda	Melhidaj	Judita
11	četrtek	Damaz	Dama
12	petek	Maksencij C	Epimah
13	sobota	Lucija	Lucija
14	nedela	Dušan	Nikarij

Vreme: Megleno, deževno.**Murska Sobota****Proslava 1. decembra.**

Praznik narodnega vjedinjenja Jugoslovanov se je letos obhajal tak slovesno, kak dozdaj še nikdar ne. Cela Sobota je bila v zastavaj. Na predvečer (v nedelo) se je vršila v Sokolskom domi slavnostna akademija, štere so se vdeležili zastopniki vseh oblasti, uradništvo i velka vnožica naroda. V nedelo predpoldnom ob osmih so se služile zahvalne službe bože. Navzoči so bili zastopniki oblasti, kotriže Sokola, šolska mladina i vno go drugih vernikov. Pri službi božoj v katoličanski cerkvi so nastopili: dijaški pevski zbor, orkester i gđč. Mesaričova s solopopevanjom. Taki po božih službah je mela šolska mladina proslave v šolaj. Ob edenajstih je bila slavnostna seja v Sokolskom domi, potem pa seja v občinski hiši.

Prireditev se je vdeležila cela Sobota. V trgovinaj, v obrtnih prostoraj i na poli je delo počivalo. Tak je prav. Cerkvene svetke (i nedele) svetimo, ar nas na to nagiba lübezen do Boga, na posvečenje narodnih svetkov pa nas nagiba narodna zavednost i lübezen do domovine.

**

— **Akademija v Martinišči.** V ponedeljek, na svetek Nevtepenoga poprijetja bl. Dev. Marije priredijo Martiniščari v svojoj dvorani slavnostno akademijo. Začne se ob treh popoldnevi. Osvedočeni smo, da bo dvorana pa nabito puna, kak vsigdar.

Što šče ne odneso iz Rmečke posojilnice Mohorskih knjig, jih naj odnese. Seov naj prinese 2.50 Din za poštnino.

— **Spremembra v bolnici.** Zvedeli smo, da je v bolnici s 1. decembrom nastopo službo praktikanta naš rojak, g. Joško Ferenčič iz Kroga. Dozdašnji praktikant, g. Remic je premeščen v Ljubljano.

— **Darila za Mikloša i božič si** lahko kúpíte v Prekmurskoj tiskarni.

Ka novoga v Belgradi?

Smrt bivšega politika. Preminoči četrtek je nenadoma zatisno oči znani bivši politik, Velja Vukičević, ministerski predsednik i večkratni minister. Slovencom je bio vsigdar naklonjeni. Pokopali so ga v petek i to na lastno željo brez posebnih slovesnosti. Na zadnjaj poti so ga sprevaljali vno gi prijateli, bivši ministri i poslanci, med njimi tudi dr. Korošec.

Püšpecje v Belgradi. V začetki preminočega tedna so prišli v Belgrad püšpecje: dr. Bauer iz Zagreba, Akšamovič iz Djakova, dr. Rožman iz Ljubljane i dr. Bonefačič iz Splita. Bili so pri večih ministrih, pri predsedniki vlade i so bili sprejeti v andijenco tudi od Njeg. Vel. krala.

Reforme v železniškom prometi. V ministerstvu za promet se sestavla načrt za popuno reformo železniškoga prometa. Vpelali se bodo

Tam dobite fotografske mašine i potrebčine, knige, kak tudi lepo izdelane pisarniške potrebčine. Cene so zmerne.

— **Častitamo.** Splošno prilübleni g. vladni tajnik dr. Franc Bratina je imenüvani za okrajnoga podnačelnika. K imenüvanji naj sprejme naše iskrene častitke.

— **Inšpekcija.** Preminoči teden se je müdio v Soboti okrožni inšpektor, g. dr. Franc Scaubach. Pregledno je poslüvanje na glavarstvu. G. inšpektor se je jako zanimao za naše razmere.

— **Adventne predge.** Po nedelaj ob dveh popoldne je adventna predga. V predgaj se razlagajo vzroki nevere. Preminočo nedelo je bila predga od prvoga vzroka nevere, naimo od nevednosti. To nedelo (7. dec.) de govor od drugoga vzroka — od nadüfosti (napuha). Pridite k tem govorom v velkom številu!

— **Smrtna kosa.** V nedelo je bila pokopana mati gospe Ane Čör. Do groba jo je sprevodila velka vnožica naroda. Pokojna je bila nad tri leta betežna. Mela je močen protin, ki jo je vse vküp potegno. N. p. v m!

— **Tečaj za stolare.** Sküpnaj obrtnaj zadruga v Murskoj Soboti naznanja kotrigam mizarske stroke, da priredi tečaje za stolarsko luženje i risanje. Tečajov se lahko vdeležijo tudi pomočniki, ki želejo obisküvati tečaje, naj prijavijo svojo vdeležbo pismeno ali osebno do konca toga meseca pri zadrugi vsakši den od 11. do 12. vüre.

— **V sanatorij** so odpelali v ponedeljek g. fiškališa dr. Goljevščka. Želimo njemu skorajšnje ozdravljenje.

— **Občinska hranilnica.** Kak se je že preminoči teden poročalo, je

motorni vlaki. Hitrost zdašnjih vlakov se povekša, tak da bo promet hitrejši.

Dr. Korošec pri krali. Preminočo soboto je bio v andijenci pri Nj. Vel. krali prvejši minister, g. dr. Anton Korošec.

Svetovna politika.

Poljska vlada odstopila. Ministerski predsednik, maršal Pilsudski je s celov vladov vred odstopo.

Vladna kriza v Austriji. Po odstopi Vaugoinove vlade je dobo nalogo za sestavo nove vlade krščanski socialist dr. Ender. Za sestavo nove vlade se vršijo med strankami pogajanja.

Nova trozveza. Listi poročajo, da se razširi prijateljska zveza, ki je bila sklenjena med Grčijov i Turskov tudi na Bolgarijo. Če se to vresniči, mamu pričaküvati novo trozvezo, ki de pri vsakoj priliki nastopala složno.

bila zadnja seja pri občinskoj hranilnici jako burna. Eden od članov upravnoga sveta je predlagao, da člani, štiri so tudi člani drugih denarnih zavodov, ostanejo v upravnom sveti ednega ali drugoga zavoda (to je ali pri občinskoj hranilnici ali pa pri drugih zavodaj), ar je to nepravilno, da bi bili v upravnom sveti dveh zavodov, štira sta si v poslovanji itak konkurenta. Isti gospod je predlagao tudi, da se penzi občinske hranilnice — štere ona ne izposodila — naj ne nalagajo samo pri ednom zavodi, kak je to dozdaj bilo — nego se naj razdeli nalaganje med vsemi zavodi v Murskoj Soboti, v prvoj vrsti pa pri tistom zavodi, štiri je pupilarno varen. — Kak smo zvedeli, je dotični gospod tudi vložo pritožbo na bansko upravo. — Kakša nevarnost leži v tom, či se nalagajo penzi le pri ednom zavodi, se je izkazalo pri Mestnoj hranilnici v Kočevji. Tudi tam je bio slučaj, da so bili člani upravnoga sveta Mestne hranilnice tudi v upravnom sveti Merkantilne banke i so se nalagali vsi penzi hranilnice v Merkantilno banko. Kda je prišla Merkantilna banka v penezne stiske, so se zgübili vsi penzi i je melo mesto Kočevje pri tom 7 milijon zgübe. (Dopis smo dobili od strani prizadetih i ga objavlamo brez dodajanja lastnoga mišljenja. Uredništvo.)

Slovenska krajina.

— **Črensovci.** Prosvetno društvo priredi dnes (7. dec.) po večernicaj v dvorani „Našega Doma“ igro „Trije tički“. Igra je jako zabavna, zato si jo naj vsaki ogleda, ki je količkaj mogoči. — Knjižnica Prosvetnoga

drüštva je odprta vsako nedelo od 8. do 10. vüre v Našem domi. Segajte po knjigaj, da vam jesenski i zimski večeri ne bodo predugi.

Beltinci. Dr. Gustav Omahen, praktični i zobozdravnik se je povrno iz Beča i od nedele, 30. novembra, naprej znova redno ordinera za vse betege. 1

— **Slovo šolarov.** Kak smo že objavili sta iz Kroga v Maribor premeščeniva šol. upraviteo g. Ciril Hočevar i njegova gospa Marica. Telko joča je malogda videti, kak ga je bilo, kda sta odhajala. Vučenci i vučenke so nam poslali tüdi slovo, s prošnjov, da bi je objavili. Slovo se glasi: „V minulem tednu sta se poslovila od nas g. šolski upravitelj ter njihova gospa Hočevar. Lep čas, in sicer 8 let sta bila med nami kakor pravi oče in mati vsej šolski deci. Ganljivo je bilo slovo, ko smo jim podajali roke. Jokali smo vsi. Veliko lepih ter koristnih naukov smo prejeli od njih, kateri nam bodo koristni za celo naše življenje. Zato njim učenci ter učenke izrekamo prisrčno zahvalo ter njima želimo obilo sreče na novem mestu.“

— **Smrt naročnice v Chicagi.** Dne 1. novembra je vmrla Ana Frank, žena Ivana Frank. Rojena je bila v Lipovcih. On je pa z Melinec. Bila je dugo let naročnica Novin i M. Lista. Pokojna je bila dobra kršćanska žena i lübeča mati svojoj edenajsteroj deci. Najstarejša hći je stara 15

let, najmlajša pa je staro 6 tjednov, štere je pokojna mogla zapüstiti ešće v svojih mladih letaj, bila je v 35. leti. (Si lahko mislite kelko je pretrpela z dečicov.) Sprevod se je vršo iz cerkve sv. Štefana. Pokopno sv. mešo so opravili č. g. Anzelm Murnpleb. i tüdi meli lepi govor i vzeli slovo od moža i dečice v tak lepih rečaj, da je zajokala cela cerkev. Za lepi sprevod njoj preskrbelo Drüštvo sv. Ane, šteromi drüštvi je spadala pokojna že dugo. Članice drüštva sv. Ane so se težko ločile od svoje sestre. To je pokazala velka vdeležba i govor podpredsednice Margarete Majcen, šteroga je mela pri odprtom grobi. (V to drüštvo bi mogla spadati vsaka naša ženska i dekla v Chicagi). Naša pokojna Ana Frank naj v miri počiva, naj njoj bude leha amerikanska zemla!

— **Ogenj vničo sirmakov dom.** Dne 25. t. m. je zadela Rajnar Jožefa v Beltincih velka nesreča. Predpoldne je hipoma plamen objeo vso domačijo. Na kraj ognja je taki prihitelo od blüzi i daleč staro i mlado. Prihiteli so tüdi gasilci. Domačijo pa neso mogli rešiti. Zgorelo je vse: hiša i gospodarsko poslopje. Rešiti so mogli samo živino. Žalostna usoda Rajnarove domačije je zbüdila v celoj okolici splošno sočütje. Rajnar je oča 10 dece i je z drüžinov že dozdej živo v pomenkanji. Meo je samo domačijo i 5 plügov zemle. Ogenj njemi je zdaj vničo „vse bogastvo“. —

Priporočamo ga dobrim srcom, da njemi priskočijo na pomoč. To njemi bo v nesreči v velko tolažbo.

— **Prijeti švercari.** Zagrebečka policija je zvedila, da se v Markišavcih nahajajo nekši švercari. Poslala je tri policaje, da bi jih aretirali. Tej so svojo nalogo uspešno izpelali. Prišli so k osumlenim i so se izdali za trgovce. Naročili so pri njih vekšo vnožino saharina. Švercari so jih ne poznali i ar so vüпали, da napravijo dober šeft, so se z njimi pogodili. Nato so se policaji izdali i so švercare aretirali. Pripelali so jih v Soboto, iz Sobote pa so jih odpelali v Zagreb.

— **Dokležovje.** Prvoga decembra sta vzela slovo g. šolski upraviteo Vlado Košenina i njegova gospa. Deset let sta bila v Dokležovji. G. upraviteo je delao tüdi zvün šole. Vodo je gasilsko drüštvo, prirejao je igre. Ustanovo je tüdi kmetijsko nadalüvalno šolo. Poslovili so se od njega ne samo šolari, nego tüdi načelnik gasilcov, župan i drügi. Za vse, ka sta včinola dobroga za nas, se njima lepo zahvalüjemo i njima na novom mestu želemo vnoگو uspehov.

— **Smrt zavednoga moža.** V Beltincih so 1. dec. pokopali uglednoga moža, kolarskoga mojstra Pozdrec Ivana. Pokojni je bio trezen, skrben oča. S svojim skrbnim delom je spravo sedmero dece do više izobrazbe. Kak odličan kolarski mojster je navčo prek 20 dečkov za dob-

Horvat Franjo:

Tihinci.

Prišli so prek njiv kak sklüčene sence. V njihovih očaj je bila tmična noč. Z njihovih vüstnic je plavao težki vzdih. Njihova tela so trepetala pod trüdnimi stopaji. Lačni so bili i bleđi, prašnati i blatni. I njihove čupore so bile kak raztrošeno cvetje po ogradi.

Prišli so iz tujine. Bili so tam od sunčnih brešćekov blüzi morja, tam iz tiste lepe primorske dežele, kde je za boja orao štük i stopao lačen i trüden vojak, šteromi se je tožilo po domi. Pokali so tam šrapneli i bombe; orala je tam smrt i sejala svoje klice v jezerne vnožice. Nikomi odpüšćajoi vdarec je vničavao vse i i preobraćao tiho pole i mirne dome v najbolje vihérnato čuporo smrtnih oblakov, da se je trosilo srcé.

I ti tihinci so zbežali pred strašnov morijov.

Deca smo stali na konci vési. Igrali smo se. Štrki so se zibali nad

njivami i las^tvice so letale nad nami kak bliski. Kalasturje so krožili nad starim cerkvenim törmom. Kukoja je kukala v logi i velka sova je zdaj i spevala z veje v tiloši.

Te so se prikazala kola i na njih je sedelo več starcov. Vsi so nam bili tüji i gledali smo je s strahom.

Tüdi občinski možacje so se prikazali pri cerkvi.

Kola so se stavila pri cerkvi. Z nijj so stopili seri gospod. Gućali so nemški. Z našim plivanošom sta si segnola v roké.

Té seri gospod so bili dühovnik. Šli so s svojov čredov od doma. Kak begunec so prišli s svojimi ovćicami v našo ves.

Oj tej begunci! Kak dobroga srca so vsi bili. Jeli so polento, skoro samo polento. V papučaj so hodile žene i nikdar so ne bile skoro vesele. Ništerni starci so gledali skoro vsakši dén tá proti jugi, kde je bila njihova lüblena domovina. Želeli so si nazaj, tá, kde je bila njihova zibeo; tá, kde je bilo njihovo pole kak pogorišće i kde so bile njihove vési le kúp porüšenoga kamna.

Žmetni so bili stopaji tej tühincov, tej dobrih beguncov. Hodili so od dneva v dén kak sklüčene sence po cesti, tužni i žalostni; čütili so se zapüšćene i želeli so si samo sunčne domovine . . .

I zgodilo se je, da so se naši begunci vćakali dnéva, kda so se lahko povrñoli. Smeh je zakralüvao na njihovih licaj i tista prvejša žalostna tenja se je odela v sunčno veselje.

Žene-begunke so segale vsakšemi v roké i se zahvalüvale. Deca so skakala okoli mater i starci so z radostnov rokov davali spomine.

Begunski plivanoš so meli srebrno mešo v kapeli. Lüstva je bila puno. Zvon je klenkao i zvonec je dugo cinkao pri oltari, kda so zaspevali srećni „Te Deum laudamus!“

I tisti odvećerek so se odpelali plivanoš z Türišća s svojov čredov v svojo sunčno domovino.

O kak je bilo veselo të v našoj vési! Prišeo je te zaželeni mir po strašnoj bojnoj igri.

re kolare. Pokojni je bio jako zaveden narodni delavec, že od mladih nog prijateo slovenskih knjig. Njegova lübezen do slovanstva je zgojila dosta narodnih delavcov, več dobrovolcov, med njimi solunskoga dobrovolca. Leta 1912. je s svojov familijov klečeč molo za zmago južnih Slovanov nad Turkom i za združitev južnih Slovanov. Bolo ga je nespozrazum med Srbi i Bolgari, želo si je vjedinjenje vseh Slovanov. Večkrat je pripovedüvao od slovanske velike moči i njihove milosrčnosti i je povdarjao, da le Slovan ma rešiti svet. Pokojni je bio vseširo m spoštovani i prilübleni. To je pokazao tüdi sprevod. Vdeležilo se ga je vnogo naroda. Do groba so ga sprevodili tüdi tisti, šteri so se pri njem včili mešt-rijo. Zavednomi moži naj bo lehka slovenska zemla, štero je celo življenje tak močno lübo.

ZA NEDELO.

Drüga v adventi.

Evang. sv. Matäja vu 21. täl.

Vu onom vremeni kda bi Ivan čüo vu vozi dela Kristušova, poslävši dvä od svojih vučenikov, pravo je njemi: Idočiva

nazvestita Ivani, štera sta čüla i vidila. Slep i vidijo, plantavi hodijo, gobavci se očiščävajo, glühi čüjejo, mrtvi gori stanüjejo, nevolnim se Evangeliom nazveščävajo. I blaženi je, ki se nespäči v meni. Kda bi pa njidva odišla, začao je Jezuš praviti vnoži ni od Ivana: ka ste vün šli vu püstino glédat? jeli rozgo od vetra gibajočo? ali ka ste vün šli glédat? človeka v mehkom gvanti oblečenoga? ovo, ki se z-mehkim gvantom obláčijo, vu králeski hižaj so. Ali kaste vün šli glédat? Proroka? ešče velim vam i več od Proroka. Ár je té, od šteroga je pisano: ovo jas pošilam angela mojega pred licom tvojim, šteri pripraví pot tvojo pred tehom.

Adventno premišlevanje.

Adventni čas je pripravcn za to, da človek razmišla od vere. Par reči tüdi v Novinaj spregovorimo od nje.

Vsi lüdje na sveti se delijo na dva tabora: v verne i neverne. Nevera ma več zrokov. Prvi takši zrok je *nevednost* verskih stvari.

Preminočo nedelo sem se pelao v Maribor. V vlaki je poleg mene sedo prosti možakar — po pozvanji mlinar. V guč sem se püsto z njim. Med drüгим sem ga tüdi pitao: „Što je pa privas plebanoš?“ Človek me pogledne, se nasmehne, nagne k meni i mi odgovori: „Oprostite mi, če vam odkrito povem, da ga ne poznam.“

Ka sledi iz te zgodbe? Da mož ne vidi po nedelaj niti cerkve, niti dühovnika. Takših „katoličanov“ je dosta.

Vnogi majo čas za jagrijo, vnogi plazijo po goraj, vnogi idejo v krčme, na izlete, vnogi doma dremajo, a za to, da bi stopili v cerkev i zadostili svojoj verskoj düžnosti, nimajo niti vole, niti časa.

Se razmi, da takši „katoličanec“, ki nikdar ne čüje v cerkvi predge, nikdar nevezme v roke verskoga navuka, sv. pisma itd. nemre znati od vere, nego ostane neveden.

Nevednost v verskih rečaj ma več vrst. Edni ne vejo od verskih istin nikaj, drügi znajo malo, tretji pa, ki so se včili „veronauk“ iz veri sovražnih (brezverskih) listov i knjig, štere se norca delajo iz vsega, ka je sveto i potvarjajo vse, ka sv. Maticerkev dela, znajo vse pokvarjeno.

Ta trajna nevednost pripela jezere i jezere lüdi do nevarnosti. Na paperi (v krstnih knjigaj) so vnogi med temi toti katoličani, njihove življenje pa svedoči od njih čisto drügo. Očivestno je naime, da što ne spunjave svojih verskih düžnosti, ne vernik, nego nevernik.

— „INKA“ dišeča vlnovica odstrani zagotovo i hitro vse bolečine reumatizma, zobobola, glavobola. Pri smičanjli, prehladi, bolečinaj želodca pomaga „INKA“. Eden glažek v točnim navodilom košta 12 Din. Dobi se v apoteki pri SVETOJ TROJICI v DOLNJOJ LENDAVI.

Rak je Tonček čakao Mikloša?

Tonček je bio star deset let. Bio je preci navihani. Kda so ga mati ne mogli inači vkrotiti, so njemi zapretili z Miklošom, s šterim hodi krampus (vrag) i te ga odnese, če ne de vrli.

Prišeo je večer pred sv. Miklošom. Na vseh vulicaj se je čülo de teče kričanje. Mikloši i krampusi so naganjali deco. Šli so k vsakoj hiši. Vrloj deci so prinašali darila, lagojoj pa šibo.

Tonček se je za pečjov stiskao v kot. Kolena so njemi trepetala, a materi ne šteo pokazati, da se boji.

— To maš Mikloš, to maš krampus — se je protio s stisnjenov pesnico skoz okno.

— Mama, jaz se ne bojim! — se se korajžno postavio pred mater.

Pred hišov se je začülo kričanje i cinkanje z lancom. Tonček postao bleđi, a je še le stiskao pesnico.

Po dveraj je zaružilo. Tonček se je skrio. Od straha so njemi zobje šklepetali.

— Mama, ne püstite ga notri — je proso s skuzami v očaj.

Sobne dveri so se odprle. Prikazala sta se Mikloš i krampus.

— Kde ma te tistoga lagojega dečka? — je pitao slovesno Mikloš, krampus pa je divje gledao po sobi.

Oba sta se podala k peči. Korážnoga Tončeka nesta našla v koti. V tistom hipi, kda sta odprla dveri, je Tonček pozabo na to, kak korážno se njima je protio i se je v strahi potegno pod posteo. Tam se je vküppotegno i niti dihati ne vüpaio.

No, kde pa je tisti junaški Tonček, ki se je skoz okno pretio i fige kazao Mikloši i meni — se je zarežao krampus i je zažvenketao z zlanci.

Tončeki se je tak videlo, da se posteo podira nad njim. Od groze ga je polejao znoj. Najraje bi bio, če bi se mogeo za par minot pod zemlo skriti.

Krampus se je bližao k posteli. Zdigno je prt i se nagno, da bi pogledno pod posteo. Mati se je tiho smejala i krampusi kimala, naj si le privošči Tončeka.

Pod posteo so se zasvetile krampusove oči. Tonček je zaječao, kda jih je zagledno i se je stisno k steni.

— No, no, mali junak — se njemi je smejao krampus — le pridi vün, da pokažeš, kak si močen.

Krampus je z rokov segno pod posteo, da bi Tončeka zgrabo za nogo.

Mali je zakričo i skrčo nogo. Vse vküpp njemi nikaj ne pomagalo. Krampusova roka ga je zgrabila i ga vlekla. Mali se je lovio za špajte, nogače, a preslab je bio.

— No, zdaj si tü — ga je nagovoro Mikloš, kda je bio Tonček že vüni.

Mali je trepetao, kak šiba na vodi. — Poklekni! — je zapovedao Mikloš.

Tonček je spadno na kolena. — Čüo sam, da si dostakrat ne bio vrli. Ali je istina?

Mali ne odgovoro, nego je začno kavüli.

— Zaslüžiš, da bi te krampus s šibov narezao, potem z lancom zvezao i odegnao. A naj bo. Zdjaj ti še prizanesem, samo obečati mi moraš, da boš od zdaj naprej vrli. Ali mi obečaš?

— Ja-a-a! — je künckao Tonček.

— Ali boš bogao mamu i očo?

— Ja-a-a-a!

— Ali boš rad molo?

— Bo-om!

— Ali se boš v šoli rad včio?

— Bo-o-om.

— No, dobro, nego če obečanja ne boš držao, te drügo leto brez smilenja dam nabiti, zvezati i odpelati.

Krampus se je zarežao i scinkao z lancom. Tonček se je vküppotegno kak jež.

— Zdjaj odideva — se je oglašio znova Mikloš. — Mali zapomli si, ka si obečao. Vrli moraš biti. Meni i krampusi pa se več ne preti, ar de jaj!

Za naše male.

Botjak Matija:

Kak je prišeo kovač v mesec?

Minolo je več let. Kovač Koren je šče spoj kovao v svojoj kovačnici. Pomali se je navolo življenja. Vzeo je slovo i je šo pred nebeska vrata. Sklonkao je. Sveti Peter njemi je prišeo odpirat. Kda je spoznao kovača, je pravo, da bo prle šo pitat Boga, ali ga sme püstiti notri. Za eden čas se vrne z rečmi, da ga nesme püstiti v nebesa, ar je grešna duša; naj ide v pekeo. Kovač se je obrno i je šo pred peklenška vrata. — Ali tü so se ga tüdi zbojali, ar so že znali za njegove hüdobije. Peklenščeki so se vsi uprli v vrata. Tak močno so jih porivali z rokami, da so škramplini skoz prišli. Kovač je zgrabo svoj hamer pa

njim jih je dolstukeo. Zatem se je nazaj napoto pred nebeska vrata i je proso sv. Petra, naj ga püsti malo v nebesa, ka pogledne, kak je kaj tam. Sv. Peter je šo Boga pitat, če sme kovača za nekolko časa notri püstiti. Bog je to dopüsto. Kovač je veselo hodo po nebesaj. V ednom koti je zagledno velki küp starih cot. Med temi cotami so bile tüdi hlače, štere je negda dao ednomi sirmaki v zimi. Na tiste hlače si je kovač dolseo i si zgučao: „Zdaj sedim na svojem i me nemre nihče dolsploditi.“ Kda ga pride sv. Peter opominjat, naj zapüsti nebesa, se je kovač obregno, da na svojem sedi. To nika ne pomagalo. Odići je mogao. Sirmak se ne znao kam obrniti. Iz nebes so ga splodili. V pekeo so ga ne püstili. Na zemlo nazaj tüdi ne šteo iti. Čemerer je skočo v mesec, gde ga šče dnesden vidimo. (Konec).

„Somar za peneze zna vsakš norc vino prinesti.“

Hlapec je zdaj že nikaj ne pravo, nego je vzeo prazen vrč i je odišeo. Za eden čas pride nazaj i dene prazen vrč na sto. Vert pogledne vrč i se zdere nad hlapcom.

„Somar ve je pa vrč prazen.“

„Ja s punoga vrča bi vsaki norc znao vino piti“, pravi hlapec

Poslao: Št. Vogrin iz Rakičana.

Za kühnjo.

Dnevi kolin se bližajo. Koline so v hiši vsako leto skoro brez izjeme najveselejši dogodek. Da do matere mele dati na sto kem več vrst i kem bolše pripravlene jestvine. bomo v prišestnih številka objavali, kak se pripravijo krvavice (klobase i nešterne drüge mesne jestvine.

Ocvreta jetra. Najprle se z jeter potegne kožica. Potem se jetra zrežejo na drobne lističe i se siplejo v mast, v šteroj se je prle ocvrlo za drobno glavo zrezanoga lüka. V par minotaj se jetra ocvrejo. Ocvreta jetra se osolijo, poljejo z žlicov jesiha i se topla denejo na sto.

Ocvirkove pogačice. Zmeša se pol kile mele i za eden tenjer friških, zrezanih ocvirkov. Na sredi te mešanice se napravi jamica. V njo se deneta dva žučaka, za dve deki v mleki namočenoga kvasa i sol. K tomi se še da telko vrhnja, kak ga mela lahko popije. Vse to se omesi i se püsti srednjetro. Testo se nato razvala na prst debelo i se s toga narežejo pogačice. Te se denejo v namazano renglo i se z renglov denejo na toplo mesto, da se malo genejo. Nato se odzgora namažejo z jajcom i denejo v vročo peč.

Krvavice (krvave klobase). Dva litra prosene kaše polej z vrelov vodov poplakni. Nato jo napol skühaj. Potem jo strosi na rešeto, da se odcedi i ohladi. Posebi kühaj frtao svinjske glave, polovico plüch i srce. Kda je kühano, zosekaj vse na drobne falčke. Nato kašo i meso sipli v skledo. V laboški segrej dve žlici ocvirkov, prideni (vročim) edno žlico drobno zrezanoga lüka, zelenoga petrežela, 1 liter precejene krvi i poldrügi liter župe, v šteroj se je kühala glava. Vsevküp osoli, dobro zmešaj nadevli i skühaj. Krvavice morajo pomali vreti.

Močna zima v Ameriki.

Zadnje dni je zavlada v Zedinjenih državaj močna zima. Spadno je velki sneg, tak da se na mestaj niti promet nemre vršiti. Zmrznolo je že nad 50 lüdi.

VGANKE.

Zadnja številka. Rešitev:

1. Jabolko ne pade daleč od drevesa.

2.

A	n	g	e	l
m	a	z	a	č
g	l	a	v	a
t	o	b	a	k
p	r	o	g	a

3. In zadnji glasi ti mi bojo: Bog čuvaj domovino moja.

4. Železničar.

5. Mlinarski vajenec.

Novo vganke:

1.

a						
a						
a	a	a				
a	d	d	i	i	j	j
	i	m	m			
	m					
	k					

Vodoravno i vkumes dobi iste reči!

2.

O. Miki Vubos
Trst

Kde je doma?

Obe poslao Štefan Vogrin, Rakičan.

3. Vertinja je poslala deklo z 20 Din. v trgovino, da naj küpi 20 belic i to: goseče, recje i kokošinje. Kelko je küpila od vsake vrste, če so bile goseče po 3 Din. recje po 2 Din. kokošinje pa po 50 par?

4. V življenji sem potreben, po smrti pa nika vreden. Ka je to? Obe poslao Botjak M. Petanji.

5. Kak je mogoče razdeliti med dva očeta i dva sina tri (3) Din. tak, da dobi vsaki 1 Din? Poslala Jug Marjeta, M. Sobota.

Za nagrado damo povesti: Smrtna past i Živ pokopan.

Za smeh.

Mož stopi v apoteko i prosi vrastvo za svojo lagoonu ženo.

Apotekaroš stopi k njemi i ga trikrat za vüha poči s sledečimi rečmi: „To vrastvo vi vsaki den svojoj ženi davajte pa vam zdrava grata“.

Mož kak je domo prišeo, včasi da edno plüsko, na štero je žena zdrava gratala.

Na drügi den ide mož nazaj v apoteko. Kak notri stopi, pravi: „Gospod apotekaroš edno sam njoj dao i njoj je včasi valalo, ovivi dve sam njim pa nazaj prineso“. I nato mož apotekaroša za vüha poči i te je mogao gledati kde so te najbližnje dveri.

**

Eden kmet je meo na sodniji nekši opravak.

Edno jütro se pašči na sodniji i na dveri klonka. Ar je ne dobo nikšega odgovora stopi notri i vidi pri stoli sodnika, ki piše.

„Dober den njim Bog daj!“ Neodgovora.

Kmet drügoč: „Dober den njim Bog daj!“ Nega odgovora.

Kmet ešče ednok: „Dober den njim Bog daj!“ Pa nega odgovora.

Kmet nato pita: „Ali kaj pišejo?“ Nikaj.

Kmet drügoč: „Ali kaj pišejo?“ Pa nikaj.

„Te me pa naj v r . . . pišejo“. I se obrne i ide vün.

**

Eden vert da svojemi hlapci vrč, naj ide po vino.

„Ja peneze tüdi prosim,“ pravi hlapec.

Podperajte i čtite NOVINE!

Gospodarstvo

Cene mleka v varašaj. Najfajšje mleko pijejo v Ljubljani i Maribori: po 2.50 dn 3 Din liter, nekelko dragše je v Novom Sadi i v Zagrebi po 3 - 3.50 Din, Sarajevo po 4 - 4.50 Din i najdragše ga plačuje Beograd 4-5 Din liter.

Belice. Cene se dvigajo. Naküpna cena je že dosegla 1.55 1.60 Din za falat izvoznoga blaga. Kak poročajo, se je zdaj tudi Španija začela zanimati za naše belice.

Svetovna letina cukra. Letošnja svetovna letina cukrne repe znaša 750.000 nasproti 1,050 000 tonam prošloga leta. Tomi primerno se ceni tudi pridelava sladkora na 95.000 ton nasproti 120.000 tonam prošloga leta. Letošnja letina je teda menša nego lanska.

Vinska letina v Dalmaciji. Po službenih podatkih znaša letošnja vinska letina v Dalmaciji 800 jezer hektolitrov. Za vino se oglašja malo kupcov. Cena je nisika i se süče od 2 Din. do 2.50 Din.

Cepite svinje proti rdečici! Na tom mesti smo že večkrat naglašali, da bi se mogao rdečici s ceplenjom napraviti konec. Malo je ljudi, ki so si zeli navuk iz teh velikih škod, štere je dozdej napravila rdečica. Kda beteg že napadne svinje, se čuje javkanje i tožba nad tem, zakaj so ne ceplene. Pomagati jim navadno ne mogoče. Pomagati pa bi se dalo drugim na te način, da bi jih obvarvali rdečice. Obvarjejo se s ceplenjom. Kak se naj to spela? Če v vesi da cepiti samo eden vert, pride cepljenje precu drago, zavolo toga se naj dogovori več vertov i skupno dajo pozvati živinozdravnika. On vsem pocipi prasce i stroške si oni razdelijo. Cepiti bi mogli dati svinje posebno tisti, ki jih doma povlejo. Kda so prasce že malo vekši, bi jih morali dati vcepiti i bi jih komaj te odali. Na zgübi njim ne bi trbelo biti, ar bi si stroške cepljenja lahko zračunali k odajnoj ceni. Sploh pa se naj nikomi ne mili tistih par dinarov, štere da za cepljenje. Če so svinje vceplene, majo domači mir i ne trbe vsigdar trepetati, da svinje napadne beteg.

Cene:

Penezi: dolar Din. 56.—, Argentinski peso Din. 21, šiling Din. 7.90, lira Din 2.90, pengö Din 9.80, marka Din 13.37, urugvajski peso Din 50, frank Din 2.20.

Živina: biki, jünci i telice Din. 7-8, (jcko debeli Din. 9), krave Din. 4-6, teoci Din. 14-15, svinje Din. 12.

Zrnje: pšenica Din. 130, žito Din. 110, oves Din. 120, kukorca Din. 100, krumpli Din. 40, ajdina Din. 90, proso Din. 80, lenovo seme Din. 300, novi grah črešnj. Din 180, mešani Din. 110,

Pošta upravništva.

Balažic Marija, Beltinci. Balažic Ivan je dobivao Novine na stari naslov. Novine neso nikdar nazaj prišle. Zdaj smo popravili naslov i do novoga leta bomo vse pošilali na novi naslov. Poslali smo njemi na novoga tudi kalendar. **Jančarič Štefan, Noršinci.** Poština se plača za vsakim Marijinim Listom za kalendar. Zato je šče 36 Din. duga na poštini. Tudi tisti plačajo to poštino, ki majo Novine, če majo z ednim tudi M. List. Samo tisti je ne plačajo, ki majo samo Novine ali kim hodi M. List na lastni naslov. **Vrečič Karol, Matjašovci 38.** Na novo leto bomo pošilali brezplačno na dom Novine i Marijin List, zato ka si teliko več plačao za Nemčijo. Kalendar smo ti v Nemčijo poslali. **Lazar Kalman, Crenzancy.** Črnkov nastov ne je bio dober, zato je prišo kalendar nazaj. Zdaj smo ešče ednok vse poslali. Pitajte ga, če je dobo. **Šmidlehner Rudolf, St. Cristophe.** Za Dobrovnik stavili. Tisto naročnino za Francijo vračunamo. **Bratkovič Janoš, Sissone.** Hvala lepa za pozdrave, štere ste nam, svojim domačim pa celoj Slovenskoj krajini poslali. Novine vam bomo tudi v novom leti pošilali. Duga je kak smo vam na karti naznanili: 32 Din. 10 par. **Lukač Franc, Gradišče.** Duga je šče 56 Din. na letos i poština od kalendarov. Što ma poleg tebe ešče brezplačno? Včasi javi sem. Brez našega privolenja se nikomi nesme dati brezplačno. Kalendare smo ti dali poslati.

Strašen viher.

Na otokaj Fidži je divjao preminoči teden silen viher, ki je napravilo za več milijonov škode. V Durasali je viher podro misijonsko postajo. Pri tom je zadela smrt misijonara i 7 gojencov.

Proti nervozi!

pijte rastlinski liker

Baldrijanus

čüdotvorni liker za želodec brez narkotičnih primesi. Pripravljen iz 9 vrst čüdotvornih trav i bilk.

Cena steklenici

30 - , 50 - i 90 - Dinarov.

Dobi se pri 2

WEISSENSTERN

DOLNJA LENDA VA št. 88

Najprimernejša

MIKLAUŽOVA DARILA

küpiš v trgovini s pohištvom, ar tam dobiš vsefele pohištvo: kak tudi posamezne falate, otomane, madrace, stolice, vložke, stojala za cvetlice ino mam na zalogi vsefele že gotove škrinje i to po lastnoj ceni.

Se toplo priporoča

ŽELEZINGER KONRAD mizarstvo v MARIBORI zaloga pohištva v M. SOBOTI Mala Kaniža 48. v hiši g. Sidonije Novak.

Vse šolske potrebščine i knjige se dobijo v trgovini HAHN IZIDOR v Murskoj Soboti.

Kam naj naložim peneze, da dobim najbolši intereš???

Kde bom iskao najugodnejše posojilo za svoje potrebe? V vsakom slučaju se z zavüpanjom obrnemo na našo domačo

HRANILNICO i POSOJILNICO v BOGOJINI,

štera je vpelala dobro, polmesečno obrestüvanje (za vloge od 8 90/0 za posojila pa 100/0) i nüdi kem vekše ugodnost. Rentno dačo plača sama za svoje vlagatele. Promet od meseca do meseca raste, ka jasno svedoči od velikoga zavüpanja i kaže na varnost kritja več milijonske vrednosti njenih kotrig.

Pridite i se osvedočite!

NAČELSTVO HRANILNICE i POSOJILNICE v BOGOJINI.

Zdravilen med

priporočljiv za pecivo, čaj itd. se dobi pri FRANC HORVATI rojari v Bogojini. Cena po dogovori.

Vájenca

sprejme z bolšč hiše KOLOŠA JANEZ čevlar v Murskoj Soboti. 2

IZŠLA JE BLASNIKOVA VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1931.
ki ma 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kalendar, ki je bio že od naših pradedov najbole upoštevan i je še dnes najbole cenjeni.

V „Velikoj Pratici“ najdeš vse, ka človek potrebuje vsaki den. Katoliški kalendar z nebeskimi, sunčnimi, mesečnimi vremenskimi i dnevnimi znamenji; — sunčna i mesečna potemnenja; — mesečne spremembe; — kalendar za proslavne i protestante; — pošne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na menice, pobotnice, kúpne pogodbe i račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani i Zagrebi; — vsa senja na Kranjskom, Koroškom, Štajerskom, Prekmurij, Medžimurij i v Julijskoj Benečiji; — pregled o konci brejosti živine; — tabelo hektarov v plúgaj; — popis vseh važnih domačih i tujih dogodkov v pretekloj leti; — tabele za računanje intereša; — življenjepise važnih i odličnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih nuća kmetovalec i žena v hiši. —

cena 5 Dinarov.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večših trgovinaj i se lahko naroči tudi pismeno pri založniki:

tiskarni J. BLASNIKA nasl. d. d. v Ljubljani. 2

JEDINI SLOVENSKI ZAVOD BREZ TŪJEGA KAPITALA JE VZAJEMNA ZAVAROVALNICA v LJUBLJANI, Dunajska cesta 17.

Sprejema v zavarúvanje:

1. Proti ognji: a) za raznovrstne izdelane stavbe kak tudi stavbe med časom zidanja, b) vse gibajoče blago, pohištvo, zvone i spodobno; c) polske pridelke, zrnje i krmo.
2. Zvone glaže proti razpoki i prelomi.
3. Sprejema v živlenskom oddelki zavarúvanje na doživetje i smrt, dečinski herb, dale penzijska i ljudska zavarúvanja v vseh spremembaj.

Zastopniki v vseh mestih i faraj. Glavno zastopstvo za Slovensko Krajino pri upravi NOVIN v ČRENDOVCIH, štera potom svojih širitelov i drugih pomočnikov, šterih imena bomo objavili, ide vsem na roko. Javite se pri njoj i dobite vsa pojasnila brezplačno!



Navigatione Generale Italiana
(GENERALNA ITALIJSKA PLOVBA - GENOVA)

GLAVNO ZASTUPSTVO
ZAGREB ZRINJEVAC 16.

**NAJKRAČI I NAJBOLJI PUT
IZMEDJU
EUROPE I AMERIKE**